

קאוצ'ינג על פי הקבלה, חלק ב' · שיעור ראשון: אין עוד מלבדו

מי שאמר לשמן וידלוק

שיעור 1 מתוך 10 בקורס קאוצ'ינג על פי הקבלה, חלק ב'. הסרטון המלא, ומתחתיו השיעור כתוב ומעובד לקריאה.

השורש שבתוך השורש

השיעור הזה, הפותח את החלק השני של הקורס, עוסק ביסוד שעליו עומדת כל עבודת האימון על פי הקבלה: אין עוד מלבדו. נלמד מדוע דווקא כשאדם מתחיל לצעוד אל יעדיו צצים פתאום קשיים, וכיצד ההכרה שהכל מאת ה' ממתקת את הדינים, מסירה מן האדם את הלחץ והופכת אותו לכלי שהשפע עובר דרכו.

בעולם האימון מכירים כלל ידוע: חלק קטן מן הפעולות שלנו הוא השורש שממנו באה רוב ההצלחה. מי שיודע באיזו פינה של השדה טמון הנפט, אינו עמל בכל השטח. הוא חופר במקום הנכון. בשיעור על סולם יעקב נרחיב בכלל הזה.

התלבטתי לא מעט לפני שהחלטתי לפתוח דווקא בקומה הזאת. חשבתי לעצמי שגם בתוך השורשים יש שורש אחד גדול, שאם נתקן אותו ונתאמן בו, כל השאר יעשה קל יותר. גם ביהדות אנחנו מוצאים את הרעיון הזה. רבי עקיבא אמר על ואהבת לרעך כמוך: "זה כלל גדול בתורה" (ספרא קדושים ד, יב). לכאורה אין קשר בין שמירת שבת לבין ואהבת לרעך כמוך, אבל רבי עקיבא מלמד אותנו על השורש. מי ששם את הדגש על ואהבת לרעך כמוך, יראה הצלחה ברוב רובם של התחומים התורניים. וכך אמרו חז"ל על השבת, ש"השבת שקולה כנגד כל המצוות" (שמות רבה כה, יב), ועל הציצית: "שקולה מצוה זו כנגד כל המצוות כולן" (מנחות מג, ב). יש מצוות שמקפלות בתוכן אור שנראה אותו בכל התורה כולה.

וכך גם במידות. מידה אחת שיש באדם, טובה או רעה, מבצבצת בכל מעשיו. מי שסובל מגאווה, נראה אותה בעבודה, ביחסים עם בן הזוג ועם הילדים, בכל מקום שילך, משום שהיא דבר שורשי.

השורש שעליו נעמוד בשיעור הזה הוא החוק הנפלא שנקרא אין עוד מלבדו. ראינו את המשפט הזה על מכוניות ושמענו אותו כסיסמה פעמים רבות. הוא לקוח מן הפסוק "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלוקים, אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה), ויש בו עומק שנגלה אותו צעד אחר צעד.

דווקא כשמתחילים לצעוד

יש חוק קבוע: ברגע שאדם מתחיל לצעוד, מתחיל גם הבלגן. יושב אצלי יהודי שלומד באופן קבוע כבר שנתיים, הוא וחבר שלו. שניהם היו רחוקים מיהדות כרחוק מזרח ממערב, והוא אפילו בר מצווה לא עשה. לפני כמה חודשים התחיל להניח תפילין, ובא אליי ואמר: כבוד הרב, מאז התפילין הראשונות יש לי רק בלגן. אמרת לנו שהכל יהיה טוב, ומאז שאני מניח תפילין הכל מתבלגן.

זה עניין עמוק במודעות עצמית. כשאדם מתחיל להיות מודע, הוא מתחיל גם לראות. מודעות פירושה לצאת מעצמי ולראות את עצמי מלמעלה. אישה שמתחילה לסדר את הבית מגיעה למקומות יפים ונפלאים, אבל מגיעה גם אל המרתפים ואל הפינות המוזנחות. מי שאינה מתעסקת בבית כלל, לעולם לא תגיע אל המקומות האלה. לפני שהתחלנו ללמוד מודעות עצמית ואימון, חיינו וזרמנו. כשמתחילים לקבל מודעות, אישה יוצאת מעצמה גם בעולם הזוגיות, ופתאום היא רואה דברים שלא ראתה קודם.

יש מושג שנקרא האמת כואבת, וכבר אמר שלמה המלך: "ויוסיף דעת יוסיף מכאוב" (קהלת א, יח). שגור בשם רבי נחמן מברסלב משל למים שמרתיחים אותם: כל מה שהיה שקוע בהם עולה אל פני השטח. וזה הפלא. אדם מתחיל לנהל יומן, מקבל אחריות על חייו, נעשה רציני, ודווקא אז צצות בעיות. באו אליי בני זוג שכמעט נפרדו אחרי שלמדו זוגיות על פי הקבלה. האישה אמרה לי: ירד לי האסימון, אני מרגישה שלא מכבדים אותי. עד אז היא זרמה, ופתאום קלטה איך נראים חייה.

מודעות והתחלה של צעדים מביאות איתן, נרצה או לא נרצה, ניסיונות. הניסיון בא לנסות אותנו, כלומר להרים אותנו. אצל אברהם אבינו הכל היה שקט ושלו. הבלגן, במירכאות, התחיל כשהכיר את ה'. מאז שנכנס למערכה השליכו אותו לכבשן האש, הוא נצטווה לעקוד את בנו, ואשתו ילדה רק בגיל תשעים. לפני כן יכול להיות שהכל היה בסדר. וכאן אנחנו רוצים ללמוד איך מתמודדים באמת עם הקשיים האלה.

אין עוד מלבדו כלל

שגור בשם הבעל שם טוב הקדוש דבר שנראה כמו סגולה, ובשיעור הזה נבין את עומקו. אדם ששורים עליו דינים, כלומר צמצום, בלגן, קשיים בפרנסה, בזוגיות או בבריאות, יאמר: אין עוד מלבדו כלל. יאמר וימחיש לעצמו את הדבר הזה, ואז יתמתקו מעליו הדינים. עלינו להבין מה הקשר בין אין עוד מלבדו לבין מיתוק הדינים.

בפשטות, אין עוד מלבדו פירושו שהקדוש ברוך הוא, אותו כוח אין סופי שיצר את היקום, ממלא את כל העולמות ומחיה אותם, והוא גם סובב את כל העולמות ומקיף אותם. בלשון המקובלים, הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין. כל מה שאנחנו רואים כאן הוא כוחו של אין סוף ברוך הוא, שמניע בכל רגע את כל העולמות.

שמאל דוחה וימין מקרבת

שימו לב כיצד אנחנו הולכים על פני האדמה: שמאל, ימין, שמאל, ימין. כך מתקדמים קדימה. אומרים המקובלים שגם ברוחניות, וגם בכל דרך של הגשמה עצמית, אנחנו צועדים בצעדים של שמאל וימין. רבותינו לימדו: "לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת" (סוטה מז, א), וזו גם הדרך שבה הקדוש ברוך הוא עובד איתנו. אתה רוצה להתקרב אליו ולגלות אותו, והרי זה כל הרעיון שלנו כאן בבריאה.

ראו כמה לימוד אנחנו צריכים כדי להבין את עצמנו, ואנחנו בסך הכל ברואים. את הבורא איננו יכולים לתפוס כלל. אומרים המקובלים שאין סוף ברוך הוא ברא את העולם, ושם העולם מלשון העלם. הוא ברא עולם מסובך כל כך. מי שמבין בגוף האדם יודע על מה אני מדבר: איזה עומק מקופל בחומר התורשתי, בכל בעל חי, בכל זבוב. אגרונום יכול לשבת איתנו שבועות על עץ אחד או על פרח אחד. הכל כאן מסובב בים של סיבוכים טבעיים, וזה מה שנקרא טבע, וזה מה שנקרא עולם. ומי שנעלם בתוך העולם הוא ה'. לכן המילה הטבע עולה בגימטריה כמו אלהים.

מצד שני העולם נקרא גם בריאה, מלשון דבר ברור. אם כך, העולם הזה נעלם הוא או ברור, וזה תלוי בכל אחד ואחד. אומר הזוהר הקדוש שהקדוש ברוך הוא נודע לכל אדם "לפום מה דמשער בלביה" (זוהר ח"א קג, ב), כלומר לפי מה שהוא משער בלבו. כפי מה שלבו של אדם יכול להכיל, כך מתגלה אליו הקדוש ברוך הוא בתוך העולם הנעלם הזה.

כשמתחילים לצעוד ולפעול, יש שמאל דוחה וימין מקרבת. השמאל הדוחה פירושו שהקדוש ברוך הוא דוחה את האדם. הוא רוצה לפעול, יש לו כל הכלים, הבין את השיעור, שמע אותו מאתיים פעמים, ואין כלום. ופתאום שבוע אחד הוא פועל. חושב חיובי, מלא אורות, הכל ורוד, הכל זורם. ופתאום, בשבוע שאחריו, הכל מתהפך. הקושי הזה בדרך הוא השמאל הדוחה, וכדי להבין למה הוא בא צריך לרדת אל העומק של אין עוד מלבדו.

טיפה של מזל

השבוע הנפלא שהיה לך עשה ממך גיבור. עברת קורסים, אתה כבר יודע הכל. אבל אומר לך הקדוש ברוך הוא, ביני לבינך: אם אני לא בתמונה, אתה כלום.

פעם, בסוף שיעור שנתתי בו כללים רבים וטכניקות רבות, ואינני זוכר אפילו באיזה קורס, ניגשה אליי אישה ואמרה: כבוד הרב, השיעור היה מצוין, אבל שכחת לומר שצריך גם טיפה של מזל. היא צדקה. צריך שהקדוש ברוך הוא, אותו כוח אין סופי, יאשר את מה שאני יוצא איתו לדרך, וזה נקרא סייעתא דשמיא. כשאין סייעתא דשמיא, אפשר לפעול עם כל הכללים שבעולם, ולא יקרה כלום.

ידוע על ציירים גדולים שחיו כל ימיהם בעוני מרוד, ורק אחרי מותם נמכרו ציוריהם במיליוני דולרים. ואנחנו רואים לפעמים אדם שכמעט לא למד קרוא וכתוב, והוא עשיר גדול.

אמר שלמה המלך: "כי לא לקלים המרוץ ולא לגבורים המלחמה וגם לא לחכמים לחם" (קהלת ט, יא). לכאורה, כשמסתובבים בעולם רואים בדיוק את ההפך. הגיבורים מנצחים במלחמה, והחכמים מביאים לחם. אבל כוונת שלמה המלך עמוקה יותר. הגיבור אינו מנצח בזכות גבורתו. ה' ברא אותו גיבור מלכתחילה, משום שייעד אותו למסלול של מלחמה. ומי שנגזר עליו עושר, ניתנה לו החכמה שתוביל אותו במסלול הזה. והראיה: אנחנו רואים חנות מול חנות, אותם מוצרים בדיוק, ואף על פי שזו מתנהגת אל הלקוחות יפה יותר, דווקא השנייה הולכת ומתעשרת, וזו הולכת ומתדלדלת. "כי אלוקים שפט, זה ישפיל וזה ירים" (תהלים עה, ח), והוא ש"מאשפת ירים אביון" (תהלים קיג, ז).

כאן יש פרדוקס. מצד אחד, אנחנו כבני אדם צריכים להתנהג בבריאה בדרך הטבע: לעשות הכל, להביא פרנסה, להשתמש בכל הטכניקות כדי שהזוגיות שלנו תצליח. ומצד שני, תירגעו. אין עוד מלבדו כלל. אדם מצליח בצעד אחד, לפעמים בשניים שלושה צעדים, וכבר הוא מתהדר בפני כל השכונה, כבר הוא מודע וכבר

הוא מאמן. תירגע. המקובלים מגלים שבדרך כלל השמאל הדוחה מגיע בדיוק ברגע שאנחנו מייחסים לעצמנו, אפילו במעט, את ההצלחה. מפני המחשבה הזאת הזהירה התורה: "ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה, וזכרת את ה' אלוֹקִיךָ כִּי הוּא הֵנִתֵּן לָךְ כַּח לַעֲשׂוֹת חֵיל" (דברים ח, יז, יח).

משרתי המלך

לאין סוף ברוך הוא יש רעיון אחד בנו: שנבין שאין עוד מלבדו. זה כל העניין. כך אומר הנביא: "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו, יצרתיו אף עשיתיו" (ישעיה מג, ז), ושנינו: "כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו, לא בראו אלא לכבודו" (אבות ו, יא). כביכול אומר הקדוש ברוך הוא: בראתי אותך מורכב מחומר ומרוח, מעולם ומברואה, ואתה נמצא בתוך כל הבלגן הזה כדי שתגיע למסקנה שאין עוד מלבדו כלל, שהטוב והרע אני עשיתי. כלשון הפסוק: "יוצר אור ובורא חשך, עשה שלום ובורא רע, אני ה' עשה כל אלה" (ישעיה מה, ז).

שמעתי ממקובל גדול שהקדוש ברוך הוא ברא את העולם כך שנכיר אותו, נעבוד אותו ונהיה רוחניים, ואם נזכה, נתברך גם בגשמיות. והנה אנחנו יוצאים לעולם ורואים שרוב הכוחות מתנגדים לזה. כל העולם מוכר היום חומר, ומעטים מוכרים רוח. ואפילו כשכותבים ספר על כוחות הרוח, הרבה פעמים כל כולו כסף, אחוזות ומכוניות יוקרה, כי שם העולם אחוז. והקדוש ברוך הוא חפץ בהפך הגמור: שהנשמה תשלט על החומר, והחומר ישרת את הרוח.

אתה רוצה כסף, יאמרו לך: לך לעבוד. אינך מרגיש טוב, יאמרו לך: לך לרופא. ואם תאמר לאדם שאינו מרגיש טוב שיתפלל, יסתכלו עליך כמשונה. אין הכוונה שלא צריך ללכת לרופא, חלילה. התורה אומרת "ורפא ירפא" (שמות כא, יט), ואמרו חז"ל: "מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות" (ברכות ס, א). הדבר מפליא. לכאורה, אם הקדוש ברוך הוא קבע שאדם לא ירגיש טוב, אין זה מקומו של הרופא להתערב, לתת תרופה ולהוציא את האדם בריא. ולכן היה צורך ברשות מפורשת מן התורה. ודאי שהולכים לרופא ומקבלים טיפול, וזו הדרך הנכונה. אבל כשיצאת מן הרופא בריא, צריך לדעת מי ריפא אותך.

בעיניים אני רואה שמי שעובד יש לו, ומי שאינו עובד אין לו. זה הטבע. ובתוך המערכת הזאת עליי לראות שאין עוד מלבדו כלל: ה' מרפא, ה' מפרנס, ה' נותן בריאות. גם הספרות החדשה שעוסקת בהצלחה ובהגשמה עוסקת בכוח הזה, אלא שמתביישים לקרוא לו בשמו, כי השם מחייב. קוראים לו היקום או הכוח העליון, אבל כולנו מדברים על אותו כוח אין סופי.

ועכשיו שימו לב היטב. כשאני אומר אין עוד מלבדו, פירוש הדבר שגם הכוחות שמונעים אותי ממנו אינם אויבים שלו. הם נשלחו על ידי ה'. אדם הולך לבית הכנסת או לבית המדרש, אישה יוצאת לשיעור, ובדיוק אז מצלצל הטלפון: חברה מציעה לצאת, יש כרטיסים במחיר מוזל למופע, ודווקא היום. אלה כוחות שבאו לקחת אותך מן השיעור. אומרים המקובלים, וכך שגור בשם הבעל שם טוב הקדוש, שמי שחושב שכוחות ההסתרה, הסטרא אחרא, הכוחות שמתנגדים לקרבת ה' ולהגשמה עצמית, הם רשות בפני עצמה, קרוב לעבור על "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני" (שמות כ, ג). הם משרתי המלך. תפקידם להתגבר עליך, להוציא אותך מן הצעדים, לשמוט אותך מן היד, לפרק את הזוגיות.

חמש שעות מחוץ לדלת

ופתאום אדם מרגיש שהזוגיות שלו מתפרקת, ואינו יודע מה לעשות. אין עוד מלבדו כלל. ה' רוצה שתבין שגם כשהזוגיות הייתה בריאה, זה היה ממנו, ושתפנה אליו לעזרה.

מספרים שפעם דפקה בתה של אישה גוססת על דלתו של אחד האדמו"רים. אמה הייתה באותה שעה בחדר ניתוח, והיא בכתה והתחננה שיקבל אותה. האדמו"ר שמע הכל מבפנים, והשאיר אותה בחוץ חמש שעות. כשהכניס אותה לבסוף, שאלה אותו מדוע השאיר אותה בחוץ, הרי ידע הכל. אמר לה: בגלל זה השארתי אותך בחוץ. את חשבת שהכל תלוי בי, ומי אני בכלל. ושאל אותה מה עשתה בשעות האלה, כי ראה רעש גדול בשמים. אמרה לו: כשראיתי שגם אתה סוגר בפניי את הדלת, הפכתי את כל השמים, דיברתי עם הקדוש ברוך הוא בצעקות. אמר לה: את סידרת את העניין בעצמך, ואת יכולה כבר לקבל קהל.

זה מה שקורה לנו. ה' סוגר את הדלת כדי שנבין שאין עוד מלבדו, וכדי שנפנה אל המלך.

כאן עולה השאלה היכן הבחירה שלנו, אם ה' עושה הכל. הבחירה שלנו היא ברצון: לרצות לעשות את רצון ה', או לרצות לעשות שטויות. וכבר אמרו חז"ל: "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו" (מכות י, ב). וכך מוליכים אותו: שמאל דוחה וימין מקרבת. דוחים אותך מן הקדושה. התחלת לצעוד, את מרוצה, את מתקדמת, ובאים כוחות הרשע. כל מה שהם רוצים הוא שתתחילי לפנות אל מי שצריך לפנות אליו. וכשאת פונה ישירות אל ה' ומבקשת ממנו בפשטות, מיד הימין מקרבת.

אי מסתייעת זילי עבידי

ובעומק, כשנפנים כל הזמן שאין עוד מלבדו, לא נצטרך שידחו אותנו. אמרו חז"ל: "למה נקרא שמן כשפים, שמכחישין פמליא של מעלה" (סנהדרין סז, ב). הכישוף מכחיש כביכול את הנהגת ה'. ה' זיווג בני זוג, ובא אדם ועושה כישוף כדי להפריד ביניהם. כך זה נראה מבחוץ.

ומספרת הגמרא שם על אישה שניסתה ליטול עפר מתחת לרגליו של רבי חנינא, כדי לעשות לו כישוף. אמר לה: "אי מסתייעת, זילי עבידי. אין עוד מלבדו כתיב" (שם). כלומר, אם תצליחי, לכי ועשי, שהרי כתוב אין עוד מלבדו. והגמרא מקשה, הרי אמרו שהכשפים מכחישים פמליא של מעלה, ומשיבה: "שאני רבי חנינא, דנפיש זכותיה" (שם). רבי חנינא שונה, כי זכותו מרובה. הוא צדיק גדול, ואצלו אין עוד מלבדו כלל.

ברגע שאני יודע שהכל מה', שגם הרע שמגיע אליי בא מה', ממקור הטוב, והוא הטוב ביותר בשבילי, כל מה שרוצים ממני הוא שאחזור אל אין עוד מלבדו, שאבין שהכל מה'. כשאני חוזר לכך, נגמר הסיפור, והדלת שוב נפתחת. היא נשארת סגורה כל זמן שאני שקוע בכחי ועצם ידי: אני החכם, אני סיכמתי, אני עשיתי, אני פעלתי. כשאנחנו אומרים שכוחות הרשע סוגרים דלת, הכוונה שה' כביכול רק זז. כאן עכשיו יש אור, אבל טבעו של כדור הארץ הוא חושך. האור מגיע ומסלק את החושך, וכשהוא מסתלק, חוזר הטבע וחוזר החושך. כך גם אנחנו. בטבענו אנחנו חומרניים ומחפשים שטויות. ואם בכל זאת נעשה איתנו נס ופלא, ואנחנו באים ללמוד ומשתפרים, הכל אין עוד מלבדו.

ונחנו מה

ועכשיו שימו לב היטב למה שאנחנו מרוויחים כשאנחנו מגיעים למסקנה שאין עוד מלבדו. אמר משה רבנו: "ונחנו מה" (שמות טז, ז). הוא שעלה לשמים והוריד את התורה, שקרע את הים והכה את מצרים, אומר על עצמו ונחנו מה. אברהם אבינו אמר: "ואנכי עפר ואפר" (בראשית יח, כז), והוא שיצא למלחמה מול צבאות המלכים וניצח. דוד המלך הכה את גלית, והנשים שרו לכבודו: "הכה שאול באלפו ודוד ברבבתיו" (שמואל א יח, ז). רבבה היא עשרת אלפים איש, ולא בכלי נשק של ימינו, אלא בחרב. ודוד חוזר מן המלחמה ואומר: "ואנכי תולעת ולא איש" (תהלים כב, ז).

וסוד הדבר הוא שאין עוד מלבדו כלל. כביכול אומר דוד: עשרת האלפים שנפלו, אני בסך הכל בניתי כלי. הראיתי שראוי שהאור יעבור דרכי, ואז האור עבר דרכי. הניצחון של המלך, הניצחון של ה'. ומשה רבנו אומר: אל תחשבו שאני עושה משהו. אני בסך הכל בניתי כלי, הפכתי להיות כלום.

השתוות הצורה

וכשהאדם הופך להיות כלום, נכנס לפעולה חוק קר ויבש בקבלה שנקרא השתוות הצורה. אמחיש זאת. בדרך כלל נוצרת כימיה בין בני אדם כשהם דומים זה לזה, כשיש ביניהם עניין משותף. זוגיות מצליחה נמצאת בדרך כלל במקום שיש בו התעניינות משותפת: שניהם אוהבים ספורט, שניהם אוהבים רוחניות. וכשכל אחד חי בעולמו, הם קרובים לפירוד. לכן אני משתדל תמיד להדריך זוגות למצוא עניין משותף, בנושא הילדים או בכל נושא אחר.

מי שמדבר בשפה שלי וחושב כמוני, טוב לי איתו. ודרך אגב, זה אחד הדברים הנפלאים שבעוצמת היהדות. הרצאה באלקטרוניקה תרדים את רוב השומעים. כשמדברים יהדות, יכולים לשבת בקהל אלקטרונאים וכימאים, מורות וטייסים, וכולם נהנים, משום שהנשמות שלנו קשורות זו בזו.

וכך גם הקדוש ברוך הוא. כביכול, יש לו כימיה עם מי שמשדר איתו על אותו תדר. והתדר של ה' פשוט: הוא טוב ומטיב לכל, וטבע הטוב להיטיב. הקדוש ברוך הוא אינו מקבל. הוא רק נותן, רק משפיע. ברגע שהאדם הופך להיות משפיע על הזולת, הוא בכימיה עם המשפיע הראשי. וכאן הנקודה והעומק: כיצד נהפוך להיות משפיעים.

צינורות של שפע

יש אמרה שאם אתה מבקש צדקה, אל תלך אל מי שעובד קשה. כשהוא בא לתת לך שקל, הוא מחשב כמה נסיעות בטרקטור עלה לו השקל הזה. לך אל מי שקיבל ירושה, אל מי שהכסף בא לו בקלות, ולו קל יותר לתת. וזה הטעם שקשה לנו להעניק: אנחנו חושבים שעבדנו קשה מאוד כדי לקבל ולייצר את מה שיש לנו. אדם שעובד קשה כל כך להרוויח כסף, קשה לו לתת.

דמיינו אדם שנכנס אל המקום של אין עוד מלבדו. כל מה שחשב שעשה בכוחו מתגלה לו כדמיון. את הכסף קיבל מבורא העולם. "יושב הקדוש ברוך הוא וזן מקרני ראמים ועד ביצי כינים" (שבת קז, ב), ואתה חלק מן

הבריאה. ואמרו חז"ל: "כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכפורים" (ביצה טז, א). אלה חוקים קרים, ואני מעלה אתכם היום קומה. ה' זן ומפרנס את הכל. העבודה היא ההשתדלות שלנו, ויש לה טעמים משלה. ה' יודע שאילו לא עבדת היית משתעמם, ולכן נתן לך עיסוק לימך. אבל את הפרנסה נותן ה'. אם אני מגיע לאין עוד מלבדו ברמה הזאת, קל לי להשפיע. אם אני מבין שאת החכמה הזאת לא אני חידשתי, אלא רק עשיתי השתדלות, ואני בסך הכל מכשיר את עצמי להיות צינור שמעביר אליכם את השפע, קל לי להעביר אותו הלאה. לא אתקמצן על מאמרים, לא אתקמצן על חכמה.

לעניות דעתי, גם תגליות גדולות רבות באו לעולם מתוך רצון אמיתי להיטיב לבריאה, ומי שגילו אותן נעשו צינורות שדרכם העביר הקדוש ברוך הוא את הדברים האלה אל העולם. ועל משה רבנו כתוב: "וירא בסבלתם" (שמות ב, יא). כל מחשבתו הייתה נתונה לעם ישראל, והוא היה רועה צאן פשוט. הוא הפך להיות כלי, ודרכו עבר השפע.

כשמתחילים להמחיש את אין עוד מלבדו, הכל אצלך במתנה, ואז אפשר לחלק לאחרים. נניח שיש לך בלב שלושה קילו אהבה, מתנה מה'. תן קילו לבן הזוג. אין סיבה לשמור את כולם לעצמך ולהסתובב כל היום סביב עצמך.

כשאנחנו מגיעים לאין עוד מלבדו ומתחילים להשפיע, נוצרת זרימה. קשה לומר זאת, אבל אומר. כתוב: "אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם" (תהלים פב, ו). אנחנו הופכים להיות נשמות. הגוף הוא המקבל, הוא האינטרס, מה יוצא לי מזה. ברגע שאנחנו עוברים את המחסום הזה ונעשים משפיעים, אנחנו נדמים לה'. יש השתוות הצורה, ואנחנו נעשים כביכול הנבחרים שדרכם ה' מטיב לעולם ולזולת. אנחנו נכנסים אל תוך הצנרת. אם תשימו לב, בעולם יש קבוצה של מקבלים וקבוצה של נותנים. זו המציאות, ואנחנו בוחרים היכן להיות. כדי להיות בקבוצת המשפיעים צריך להבין במאה אחוז שאנחנו מקבלים הכל מה', ואנחנו כלום. ובעומק, ככל שנהיה כלום יותר, נקבל שפע גדול יותר, ונוכל לתת יותר.

נר שדלק עד ההבדלה

אין עוד מלבדו ברמה שאני מדבר עליה היא רמה שבה אדם רואה פתאום שהכל מה', ונעשה רגוע ושלו. כל המתח וכל הלחץ יורדים. אף אחד מאיתנו אינו קם בבוקר בלחץ שמא הלב לא יפעם או שהכליות לא יעבדו. אין

עוד מלבדו כלל, והוא שמחיה את כל המערכת הזאת. והרי להפעיל את הלב, את הכליות, את כדור הארץ ואת השמש, מסובך הרבה יותר. אם כך, אין סיבה לחיות בלחץ על הילד ועל כל השאר.

הגמרא מספרת על רבי חנינא בן דוסא, שראה בין השמשות את בתו עצובה. שאל אותה מה קרה, ואמרה לו שכלי של חומץ התחלף לה בכלי של שמן, והדליקה ממנו את נר השבת. אמר לה: "מי שאמר לשמן וידלוק, הוא יאמר לחומץ וידלוק" (תענית כה, א). ומוסיפה הגמרא: "היה דולק והולך כל היום כולו, עד שהביאו ממנו אור להבדלה" (שם).

אנחנו ניגשים אל השמן בביטחון גמור, מדליקים והולכים לדרכנו. המדענים יפרקו לנו את הבעירה לחומרים, אבל את החומרים יצר ה', והוא שאמר לשמן שידלוק. כך גם חוק הכבידה פעל מאז שנברא העולם, הרבה לפני שמישהו גילה אותו. אצל רבי חנינא בן דוסא אין עוד מלבדו כלל. יש רק ה' בבריאה, והוא מתלבש בשמן ובחומרים, באנשים ובשליחים שהוא שולח.

היפלא מה' דבר

ועכשיו נראה זאת אצל האבות. הקדוש ברוך הוא בישר לאברהם ששרה, בת תשעים, תלד בן בשנה הבאה. "ותצחק שרה בקרבה" (בראשית יח, יב). טבעי שאישה בת תשעים תצחק כשמבשרים לה בשורה כזאת. ובכל זאת הקדוש ברוך הוא מקפיד ושואל את אברהם: "למה זה צחקה שרה" (בראשית יח, יג). ושרה מתנצלת: "לא צחקתי, כי יראה" (בראשית יח, טו). לכאורה הייתה יכולה לומר בפשטות שוודאי צחקה, הרי היא בת תשעים.

ההקפדה כולה היא בשלוש מילים: "היפלא מה' דבר" (בראשית יח, יד). אין פלא שהקדוש ברוך הוא אינו יכול לעשות. כולם מתלהבים מן המטוס ומן הטלפון, אבל כל מה שאדם בונה במעבדות הוא חיקוי עלוב לעומת אוזן אחת או טיפת דם אחת שיצר הבורא. מפעל של מכוניות מעסיק אלפי פועלים, ויש בו רעש ובלגן ופסולת, והעין לבדה מורכבת לאין שיעור יותר ממכונית. ואישה הרה אינה מרגישה פועלים מסתובבים בבטנה, לא רעש ולא בלגן. לפעמים היא מתנפחת מעט, נעשית כבדה מעט, והגוף שלה מייצר אדם שלם. ואומר ה': היפלא מה' דבר.

זה כל הקאוצ'ינג. מי שיוצא אל היעד שלו בלי היפלא מה' דבר, מוטב שישאר בבית. אלה שחלמו לראשונה לעוף באוויר, כשעוד לא ראו דבר כזה מעולם, היה להם ברמה שלהם היפלא מה' דבר, והאמונה שלהם והיציאה שלהם לדרך הורידו לעולם את מה שאנחנו רואים היום. אם אין לנו היפלא מה' דבר, לא נמשוך עלינו את השפע.

בענייני זוגיות אני חוזר תמיד ואומר שיש בכל בית שותף שלישי. הכל יפה, הטכניקות, הפסיכולוגיה וכל העניינים. אבל אם ה' לא מחליט שהזוג הזה ממשיך באהבה, חבל על הזמן. ואם ה' לא מחליט שמהיום יש לך שקט כלכלי, חבל על הזמן. היום לוקחים אדם שכבר נעשה עשיר גדול, מספרים איך התחיל ממחסן קטן ומוכרים את הסיפור לכל העולם. אבל על האדם הזה נגזרה העשירות. גם אם יהיו לך מאתיים מחסנים, אם ה' לא יחליט שאתה מתעשר, לא תתעשר.

וה' מחליט לפי הדרך שאדם רוצה לילך בה, אבל צריך אמונה. אנחנו צריכים להאמין בעצמנו ולהאמין בה'. זה אין עוד מלבדו: להפנים שהקדוש ברוך הוא הוא כל הכוחות כולם, והוא סוד ההצלחה שלי, בזוגיות, בפרנסה ובכל דבר שאני עושה. מי שמפנים את זה באמת, זוכה לראות דברים נפלאים.

וישכם אברהם בבקר

ראו איך חי אברהם אבינו באין עוד מלבדו. בעקדת יצחק נאמר: "כי עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה" (בראשית כב, יב). והרי "עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו" (אבות ה, ג), ודווקא כאן נאמר עתה ידעתי. וטעם הדבר: ה' אמר לו קודם "כי ביצחק יקרא לך זרע" (בראשית כא, יב), ממנו ייצא עם ישראל. ועכשיו הוא מצווה עליו להעלות את יצחק לעולה. היה מקום לומר: ריבונו של עולם, אולי שכחת את מה שאמרת לי. ואברהם לא אמר דבר.

כתוב: "וישכם אברהם בבקר" (בראשית כב, ג). מי שמשכים בבוקר, ישן בלילה. זו גדלותו של אברהם: למחרת הוא עוקד את בנו, והוא הולך לישון בזמנו, כמו מי שיש לו יומן מסודר של אימון, קבע זמן שינה, והוא ישן. אין עוד מלבדו כלל. ה' אמר לי שממנו ייצא עם ישראל, ועכשיו הוא אומר לי את ההפך. מי אני שאבין. זו הנקודה הפרדוקסלית שבקצה ההיגיון.

ולכן כשאנחנו מתחילים לצעוד ורואים קשיים ומניעות, כוחות שמונעים אותנו מן הקדושה, תירגע. שם צריך רק להבין שאין עוד מלבדו. שם צריך להבין שגם כשהיה לך טוב, זה היה ה'. ואם תפנה אליו בפשטות, כמו ילד טוב אל אבא טוב, הוא יסיר את המניעות ואתה תמשיך לצעוד. זה השמאל והימין. המקובלים מלמדים שהם כנגד נצח והוד, ושם שורשם של האמונה והביטחון. כל המערכת שאנחנו לומדים כאן, אם לא נכניס לתוכה אמונה וביטחון, חסר בה העיקר. צריך לצאת אל היעד בביטחון שאגיע אליו, ולדעת שגם אם יהיו קשיים בדרך, אמשך. אלף פעמים אפול, אלף פעמים אקום.

וזה כל סודו של רבי נחמן מברסלב בהתבודדות: לדבר עם המלך. לצערנו, אנחנו מגיעים אליו רק כשאנחנו גמורים. רק אחרי שניסינו את כל הכוחות, במירכאות, וראינו שאף אחד מהם אינו עובד, אנחנו פונים אל המלך. ולואי שנתחיל להבין מראש שאין עוד מלבדו.

כפי האמונה כך השפע

היו אצלי בני זוג שהייתה ביניהם בעיה חמורה של שלום בית. עם הבעל לא היה אפשר לדבר, ולהביא אותו לייעוץ לא בא בחשבון. האישה שאלה אותי מה עושים. אמרתי לה: לפני שמגיעים לגירושין, בואי ננסה משהו. נתתי לה עבודה של מחשבה חיובית עליו, יחד עם תפילה אל המלך. בפשטות: ריבוננו של עולם, חדור אל תוך הקופסה שלו, שנה לו את הנתונים, חדור אל הלב שלו ושדר לו את הרגשות. כך דיברה עם ה' כמה חודשים, כמו שהדרכתי אותה, ואחר כך סיפרה לי שבעלה נעשה אדם אחר.

ה' עושה פלאות למי שמאמין שהוא יכול לעשות פלאות. זה בדיוק כמו החוקים שאנחנו לומדים: כמידת האמונה, כך המידה שהקדוש ברוך הוא מודד לאדם. כביכול שואל ה' את האדם כמה הוא מעריך אותו. מי שקובע בלבו גבול קטן למה שה' יכול לתת לו, מקבל לפי הגבול שקבע, ומי שמרחיב את אמונתו מרחיב את הכלי.

סיפרו לי נשים רחוקות משמירת מצוות, שאינן מדליקות נרות שבת, שבחדר הלידה הן מוצאות את עצמן פונות רק אל ה'. אחת מהן אמרה לי: לו ראית אותי שם, איזו דתיה הייתי. רק ה'. בחדר הלידה ידעה לפנות אליו ישירות. חבל לעצור רק שם. אפשר לפנות אליו הרבה לפני כן, כי אין עוד מלבדו.

עץ שפירותיו מרפאים

כשיש אין עוד מלבדו, נוצרת כימיה. אנחנו הופכים להיות משפיעים, ויהיה לנו קל לעשות טוב, כי נפסיק לסובב סביב עצמנו. האגו, האני, המקבל ששואל מה יוצא לי מזה, כל אלה הם מחסומים בפני השפע. מי שחושב שעמל בעצמו על כל דבר, מתקמצן, וקשה לו לתת ברוחניות, באהבה, בחכמה ובפרגון. וכשאני מבין שהקדוש ברוך הוא נתן לי את כל הכוחות האלה, לא לחלק אותם יהיה פשע.

פעמים רבות ישבתי עם מקובל אחד, שמקבל קהל מן הבוקר ועד הלילה. שאלתי אותו פעם אם אינו מתעייף. אמר לי: דמיין שגדל אצלי בבית עץ שפירותיו מרפאים אנשים. איזה לב צריך להיות לאדם כדי לסגור אותו

לשעות ולא להכניס איש. ה' נתן לי מתנה, דברים שיכולים לעזור לאנשים, ואני לא מסוגל לומר לאדם שבא אליי: אל תבוא.

וכך גם אנחנו, כל אחד במה שיש לו: להשפיע, לשתף, לתת. וזה דבר נפלא. כשהקדוש ברוך הוא רואה שאת משפיעה על האחרת, שאכפת לך גם מן השנייה, פתאום לך עצמך נעשה קל יותר. את מגשימה את עצמך, את פועלת. כי הפכת להיות שותפה של ה' בתיקון הבריאה, ויש זכות יתרה לקרובים אליו. ומי שנשאר בקבוצת המקבלים, זה המחסום שלו.

ועוד דבר. נרצה או לא נרצה, נעשינו מין קבוצה, והמקובלים אומרים שיש כוח עצום בקבוצה. כשכולנו עובדים ביחד על אותו דבר, נוצרת אחדות של נשמות, והיא יוצרת עוצמה. אמרו חז"ל: "אין הקדוש ברוך הוא מואס בתפלתן של רבים, שנאמר הן אל כביר ולא ימאס" (ברכות ח, א). ציבור הוא עוצמה, וכשרבים עובדים יחד, נוצר כלי גדול. את הסוד הזה, ואת סודו של ואהבת לרעך כמוך, נלמד בשיעור על הכח שבקבוצה.

נגענו כאן בדבר עמוק, ואולי גם כבד. יש מי שעלול לשמוע אותו ולחשוב שהוא מייאש. ההפך הגמור. מי שייכנס אל המצב שאני מדבר עליו, ידבר עם ה', יבקש ממנו ויבין שה' עושה את הכל, יגלה כמה הדבר משחרר, וכמה קל יותר לצעוד כשיודעים מי צועד איתנו.

יהי רצון שנזכה להפנים את מה שלמדנו, לחיות באמת באין עוד מלבדו, ולזכות לביאת גואל צדק במהרה בימינו.